

Faturanın TL olarak düzenlenmesi, karşılığında döviz cinsinden çek alınması halinde, çekin ödendiği tarih itibarıyla oluşan kur farkı için fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	72788441-105-51792
Tarih	23.09.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığı

USUL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 72788441-105-E.51792

23.09.2020

Konu : Kur Farkı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Türk Lirası cinsinden kesmiş olduğunuz fatura karşılığında müşterinizden vadeli döviz çeki tahsilatı gerçekleştirdiğinizi, bununla ilgili olarak çekin alındığı tarihteki karşılığı ile vadesi geldiğinde oluşan kur farkı ile ilgili olarak yapılması gereken işlemler konusunda tereddüt edildiğinden Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu belirtilmiş, 229 uncu

maddesinde, fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış, 231 inci maddesinin beş numaralı bendinde ise faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği ve bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, aynı Kanunun "Fatura kullanma mecburiyeti" başlıklı 232 nci maddesinde; *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1.Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara,

2.Serbest meslek erbabına,

3.Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara,

4.Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere,

5.Vergiden muaf esnafa,

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (1.1.2018 tarihinden geçerli olmak üzere) 1.000-TL' yi geçmesi veya bedeli 1.000-TL.' den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmüne yer verilmiştir.

Bunun yanı sıra, Kanunun 258 inci maddesine göre değerlendirme, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespiti olarak tanımlanmış olup, mezkur Kanunun 280 inci maddesinde, yabancı paraların borsa rayici ile değerlendirileceği, borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedelinin esas alınacağı, yabancı

paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kurun Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit olunacağı, bu madde hükmünün yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da cari olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, somut olayda, faturanın TL olarak düzenlenmesi, ödemenin ise döviz cinsinden çek ile yapıldığı dikkate alındığında, döviz cinsinden çekin verildiği tarihten, ödemenin yapıldığı tarihe kadar satış işlemi yapan şirketiniz lehine oluşan kur farkı için şirketiniz tarafından alıcı durumunda olan şirket adına, aleyhte oluşan kur farkı için ise alıcı şirket tarafından şirketiniz adına fatura düzenlenmesi ve kur farkının hesaplanmasında kayıtlarınıza ilgili alacağın kaydedildiği kur ile ödemenin yapıldığı günkü kur arasındaki farkın esas alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026